

Bon vespre senyores i senyors!! Permeti'm que les meves primeres paraules siguin d'agraïment i també d'explicació, per què avui, dia 8 de setembre, festivitat de les Mares de Déu Trobades, em trobo aquí davant de tots vostès amb el cor petit i espantat, però amb ganes de que puguin gaudir una estona amb aquesta crida, que se'n diu que és un pregó.

Els agraeixo que estiguin avui en aquesta esplanada davant del Santuari de la Mare de Déu de La Gleva. Agraeixo a l'alcalde, Sergi Vilamala, i a tot el consistori el fet d'haver-me convidat a fer el pregó de la Festa Major d'aquest any 2014. Aquest any tan especial, com són els anys que acaben en 14. També us he de confessar que quan en Sergi em va convidar a fer el pregó, m'ho vaig pensar un dia o dos, no gaire més... Fer un pregó em feia i em fa molt de respecte, de fet els hi confesso que és el primer pregó que faig i que fins ara, les dues o tres vegades que m'ho havien proposat la por em va vèncer i vaig dir que no. O sigui que vostès seran els padrins i convidats en aquesta nova faceta de fer i de llegir pregons. Espero que no els hi passi res!!

Un dels motius pels quals em vaig deixar "enredar" va ser per la reconstrucció del pont. Del nostre pont de La Gleva, pont que uneix els dos pobles. Un cop acceptat el repte, vaig pensar i ara què!! De què parlo, que explico!!! Confesso que un cop vençuda la por inicial, m'ho he passat molt bé; He buscat, he llegit i he descobert fets relacionats entre Manlleu i La Gleva, i he parlat amb amics i coneguts, als quals els agraeixo molt la seva col·laboració i explicacions. Aquest treball m'ha omplert molt durant el darrer mes, que és quan he preparat i he cuinat el pregó. De fet si diuen que el propòsit de la vida és ser lliure i feliç, us confesso que ho he set. Gràcies!!!

En aquest navegar, tant per les pàgines d'internet com pel coneixement d'amics i coneguts, vaig trobar els fets de La Gleva, segurament un tema molt idoni per parlar-ne al pregó d'aquest any 2014. Però jo no sóc historiador, i estic segur que vostès coneixen molt bé el que va passar a principis del febrer de l'any 1714. També vaig trobar molta informació del

Santuari, de la importància que té a nivell de País, de l'estada de Mossèn Cinto... però també ho vaig refusar ja que tampoc sóc un estudiós o un coneixedor d'aquesta temàtica religiosa com ho és per exemple en Joan Arimany de la biblioteca Bisbe Morgades de Manlleu, qui m'ha proporcionat molta informació.

Al final, em vaig decidir pel motiu que suposo que en Sergi em va convidar: el veïnatge, les relacions entre els ciutadans d'una banda i de l'altra del nostre riu. D'aquest riu que tanta vida ens ha donat a les dues poblacions. El cantautor Raimon ens canta que l'aigua és sempre vida i té tota la raó, doncs que sigui l'aigua de la vida el nexa d'aquest pregó i de les nostres relacions, tingudes des de sempre i que en són moltes. També em vaig reafirmar que el bon veïnatge havia de ser el tema del meu pregó, escoltant el magnífic pregó que va fer l'apreciada i estimada Anna Piella, pregonera d'enguany del pregó de la Festa Major de Manlleu. L'Anna ens va parlar de les relacions dels veïns del carrer on ella va néixer i va viure bona part de la seva infantesa. Va acabar el pregó fent una crida a mantenir i a millorar aquesta relació que hi ha entre els veïns. Aquesta és la meva voluntat.

Els hi parlaré doncs, d'alguns fets que he conegut i que formen part de la vida de La Gleba i de Manlleu. Del nostre veïnatge. Però primer m'agradaria compartir amb vostès algunes curiositats que he trobat cercant per internet:

Avui, 8 de setembre es celebra la festa de les mares de déus trobades i déu n'hi do si n'hi han. Aquests dies molts pobles i ciutats també estan celebrant les seves festes majors. Segons ens explica la Viquipèdia, l'església va unificar en el dia 8 de setembre la celebració d'aquestes Mare de Déus Trobades.

Segons el llibre SANTUARIS DE CATALUNYA – UNA GEOGRAFIA DE LLOCS SAGRATS, editat per La Generalitat de Catalunya, *“la tradició que un dia del segle IX una pastoreta del mas Codines, mentre conduïa el bestiar, va*

veure com un bou no parava de furgar en un punt determinat del puig del Terrer. Encuriosida, va apropar-se al lloc i dins d'un forat va trobar una marededéu” Segons la història aquest és l' inici del Santuari de la Mare de Déu de la Gleva.

D'aquest any tant important com és el 2014, portem “gastats” 251 dies, i ens falten 114 dies per acabar l'any. I déu n'hi do com seran d'intensos, d'importants i de moguts aquests 114 dies que ens falten per “gastar”!

En un 8 de setembre es va firmar a Sant Francisco (Califòrnia) el tractat de Sant Francisco entre les forces aliades i el Japó. Doncs dia de pau!!! Per què no firmem avui també els tractats de Gaza i d'Ucraïna??

També en un dia 8 de setembre de l'any 1931 en Jaume Ninet Vallhonrat, fabricant de telers sabadellenc, va proclamar la República a Sabadell. Per què no podem votar el dia 9 de novembre? No dubteu que votarem!!!!

Havent fet un breu repàs d'aquests fets i curiositats del nostre passat, entraré en la nostra relació de veïnatge. Vaig mirar el padró de Manlleu, per saber quantes persones hi havia empadronades a Manlleu i nascudes a Les Masies de Voltregà, em varen sortir 80 persones, ni una més ni una menys.

L'Anna Piella en les seves vivències explicades en el pregó de la Festa Major de Manlleu ens deia: “a l' hivern feia un fred que et glaçava els ossos i el cor. Els diumenges que ens obligaven a acompanyar a les mares a missa de 7 a La Gleva per acomplir una *prometença* era com anar al pol Nord”. Em va afegir però, fora del pregó, que hi havia una recompensa molt bona, l'esmorzar que feien un cop passat el pont. L'Anna també em va explicar que les pageses que venien al mercat de les cases de pagès del voltant de La Gleva, anaven a casa seva, a la merceria de la seva mare, a canviar-se el calçat de caminar còmode, per les sabates més arreglades i cap al mercat.

La gent de Manlleu sempre ha tingut i té una devoció especial per la Mare de Déu de La Gleva. Encara avui pots trobar gent caminat per la carretera en direcció al Santuari, o gent fent el camí vora Ter també en direcció al Santuari. Domingo Torrent i Garriga, cronista de la Vila de Manlleu en la

seva obra premiada en el certamen literari celebrat a Manlleu l'any 1891 i que portava per títol MANLLEU CROQUIS PARA SU HISTORIA , ens deia: *“LA GLEVA.- és la capilla predilecta de los manlleuenses; y la Virgen que en ella se venera, la que les inspira más devoción”*.

Continua explicant la història de la pastoreta i cap al final d'aquest capítol dedicat a La Gleva, ens diu: *“En una nota del archivo parroquial de Manlleu encontramos que en el año 1585, Bernardo Serrabou, de Manlleu, hace censal de los cirios de La Gleva, que los parroquianos hacen arder ante la Virgen”*. I acaba: *“Antiguamente los vecinos de Manlleu visitaban el santuario de La Gleva el día de los santos apóstoles san Felipe y san Jaime”* Que es veu que és o era el dia 3 de maig.

Sobre prometences, en Joan Arimany, em va facilitar uns breus fragments d'un llibre editat a Barcelona l'any 1692, del manlleuenc Francisco Poquí, en un català difícil de llegir, al menys per mi, que portava per títol: GLEBA DE DISCURSOS, Gleva en “B” alta. En l'apartat de favors i miracles de la Verge, relata dos casos de Manlleu:

- un ocorregut l'agost de l'any 1614. La senyora luana Baucells de Manlleu, tenia una malaltia molt greu, semblava que no hi havia res a fer, però la seva devoció a la Verge la va curar
- Igual que el dia 19 de setembre de l'any 1687 en que el senyor Raphael Albarich, pagès de Manlleu, va estar punt de morir per l'atac d'un os i implorant a la Verge es va lliurar de l'atac d'aquest animal.

També trobem en el llibre DIETARI de l'autor manlleuenc Francesc Rierola i Masferrer, publicat l'any 1908, el relat d'una visita amb la tartana del Rosell. El Rosell és, si no vaig equivocat, una casa de pagès que hi ha a la carretera de Manlleu a Vic i prop de La Rierola, casa pairal del senyor Francesc. Aquest viatge en tartana, acompanyat de la seva dona, el seu germà i la seva tieta, descriu els paisatges que va observar des del mirador del Santuari, i la seva trobada amb Mossèn Cinto Verdaguer. Francesc Rierola sobre aquesta trobada, també en un català difícil, ens diu : *“Allà el veyia sentat en una humil cadira, vestit ab sa sotana, les mans sobre'ls genolls, la mirada dolça fugint de la terra, per anarsen instintivament cap*

al blau del cel: el devot, el mistich, aquell home de fe i de caritat, de contemplació interior, tal volta no hi haja pensat may en que l'humilitat artificiosa demana que s'abaixen els parpres y s'amaguen els ulls...."
Pompeu Fabra encara no ens havia dictat les normes.

Com poden veure la nostra relació i la nostra devoció a la Verge i al Santuari bé de molt, molt lluny. Després d'aquesta introducció, al llarg del pregó m'agradaria comentar-los 3 temes ben diferents: Un és els aplecs i les barques; l'altre la història del carrer de La Gleva de Manlleu i el carrer del Vendrell que cada any celebrava les Festes de la Gleva, i lligat a aquest últim els gegants i capgrossos de Manlleu. Com a tercer tema parlaré d'aquest pont que ens uneix, el Pont de la Gleva.

Abans d'entrar a parlar de les barques m'agradaria explicar-los breument una vivència i un record personal que sempre he recordat i recordaré i que em sol venir al cap quan faig aquesta carretera. Era la por i la sensació de benestar i de pau, barreja estranya, ho reconec, que vaig tenir fent el recorregut per la carretera de la Gleva a les tres de la matinada, d'una nit molt fosca, del primer dia que em donaven permís quan feia la "mili" a Madrid, capital de l'estat veí. Anava carregat, amb el "petate" fins al cap de munt i amb un pes mil dimonis. Vaig fer auto stop i em varen deixar a l'entrada del pont, i com que no hi havia mòbils no vaig poder trucar que em vinguessin a buscar! vaig caminar fent tot el trajecte sense que passés cap cotxe. Caminava espantat pels sons desconeguts i els sorolls que et recorden la vida dels animals, sóc un home poruc. Però tenia també una sensació agradable, pel temps que feia, per les olors del meu territori i per poder abraçar a la xicota i als pares.

No he sabut trobar gaire informació de la barca o les barques que passaven a la gent d'un canto a l'altre del riu, igual que ara fan a les terres de l'Ebre. Però si que tinc una foto que m'ha fet arribar en Miquel Valls i que data de l'any 1920, en que es pot veure una barca amb 10 persones, sembla un família, i el barquer estirant la corda. Sobre aquestes barques l'amic Àlex Roca, que també ha estat pregoner de Manlleu, m'ha explicat que ell havia llegit que en un aplec que es celebrava a La Gleva hi va anar tanta gent de Manlleu que la barca no donava l'abast i quan uns tornaven

els altres tot just hi anaven. També em va explicar que hi va haver un accident molt greu.

També l'amic Àlex Roca, em torna a donar un cop de mà explicant la història del carrer de La Gleva a Manlleu, en un article en la revista El Ter el febrer del 2006.

El carrer de La Gleva pertany al barri de Dalt Vila i és un carrer d'uns 40 metres aproximadament, que va del passeig de Sant Joan al carrer Torelló. És un carrer curt i pràctic pels usuaris habituals que segurament passa desapercebut per molta gent. Abans aquest carrer es deia la baixada de l'Orella. Antigament, ens explica l'Àlex Roca, a la cantonada entre els carrers Rosell i el de la Gleva hi havia un dels quatre portals que donaven accés al Dalt Vila i just en aquesta cantonada, encara avui hi ha l'escut de Manlleu més antic que es coneix. Portava el nom de la baixada de l'Orella per què hi vivia en Joan Raurell, que era conegut popularment amb el motiu "d'orella". La seva popularitat li venia per la seva condició de curandero i donada la proximitat del seu domicili amb el carrer en qüestió, es va popularitzar amb el motiu que al·ludia a en Raurell.

També s'ha trobat referències, sembla que més antigues, que es denominava carrer del "Xargall", segurament a causa del seu pendent, per on s'escorrien les aigües pluvials d'aquell sector de Dalt Vila. Però va ser el 26 de juliol de 1910 que la comissió especial de Policia Urbana, composta per regidors de l'Ajuntament de Manlleu, presenta una proposició per substituir el nom de la baixada de l'Orella per un altre de més adequat en considerar la denominació actual quelcom ridícula. Proposen que es passi a denominar-se carrer de La Gleva, proposta que va ser aprovada en el Ple del dia 2 d'agost del mateix any. Finalment l'Àlex, ens manifesta que quant al nom de Carrer de la Gleva, és més encertat i correcte per qüestió de veïnatge.

Seguim per ordre cronològic, i abans d'anar a l'actualitat amb temes com l'arranjament del pont, permeti'm explicar un fet que desconeixia i que m'ha agradat molt de conèixer. És la celebració de les festes de La Gleva que es feien al carrer Vendrell de Manlleu i també un tema lligat als gegants i capgrossos de Manlleu. Per explicar-ho citaré el treball que porta

per títol CROQUIS DE MANLLEU dels senyors FRANCESC PUJOL ESCALÉ i ESTEVE GAJA MOLIST. Aquest treball està editat per la llibreria Contijoch l'any 1952.

El carrer del Vendrell a Manlleu va nord a sud i comença al carrer Alta de Cortada o Cortada de Dalt i arriba al passeig del Ter. En el tram del carrer Rossinyol i el passeig del Ter hi ha una capelleta o fornícula dedicada a la Mare de Déu de la Gleva, ubicada concretament ben bé davant de la fonda de Can Xaran. Es veu que era tradicional que aquest carrer celebrés cada any les festes de La Gleva, per aquest motiu l'any 1923 en Martí Molera, en la preparació dels actes que s'organitzaven per a festejar a la Mare de déu de La Gleva, patrona del carrer del Vendrell on ell vivia, va fer una proposta a la comissió de festes d'adquirir uns gegants per enlairar la festa del carrer. Acceptada la proposta, amb l'intent d'aplegar els cabals que calien per a dur-la a la realitat, s'organitzà una rifa i, fent-ne propaganda, es començaren a recollir donatius de tal faisó que en arribar el mes de juny, en Martí Molera, personant-se en el taller del fabricant d'estàtues d'en J. Ventolà Plana d'Olot, féu el tracte d'adquisició, lliurant 500 pessetes a compte.

L'estrena constituí un veritable esdeveniment per a tot el poble, que aquell any més que mai acudí al carrer del Vendrell durant les festes. Remarquem, ens diuen els autors, que era el carrer el que posseïa els gegants i no pas la vila de Manlleu. En Martí de Can Xaran va ser conegut com en Martí dels gegants.

Les festes del carrer del Vendrell eren en aquell temps animadíssimes, principalment al matí, a la tarda la majoria de manlleuencs solien acudir al Santuari de la Verge de La Gleva; la presència dels Gegants les abrillantà encara més, de tal manera que l'any següent, en preparar-se la Festa Major de la vila, l'Ajuntament, volent solemnitzar-la, llogà els Gegants del carrer del Vendrell pagant en aquest concepte la quantitat de 125 pessetes. Aquest fet es repetí ens anys següents i també després es llogaren per assistir a la processó del Corpus i de l'octava del Corpus, festa de l'Ajuntament.

En Martí Molera, era una persona molt cristiana. L'any 1928 s'oposà vivament al projecte de la comissió de festes del carrer que pretenia organitzar un ball modern, al·legant ell que d'introduir-se tan profana diversió es perdia el caràcter tradicional i religiós de la festa que es feia en honor de la Mare de Déu de La Gleva. L'opinió d'en Martí Molera prevalgué aquell any però no l'any següent en que es va pactar contractar una orquestra per celebrar el ball.

El disgust d'en Martí dels Gegants es mostrà ben a les clares amb la determinació que davant el fet consumat prengué. En efecte, presentà a l'Ajuntament una proposta de cessió dels Gegants i de cinc nans. La comissió Permanent de l'Ajuntament acordà acceptar la proposta que es feia i, en conseqüència, el dia 13 de maig de 1929 passaren a ésser propietat de l'Ajuntament. I Des d'aquella data a Manlleu tenim gegants i cap grossos o nans com diuen els autors. En l'ànim de la transparència i retiment de comptes que es diu avui en dia, els cost per l'Ajuntament va ser de 150,00 pessetes que és l'import que va pagar en Martí Molera de la seva butxaca. El cost total dels gegants i dels cinc nans varen ser de dues mil vint pessetes amb trenta cèntims (2.020,30 pessetes), que recordem-ho, menys les 150 pessetes d'en Martí dels Gegants, varem ser recaptades per donatius i rifes. Pràcticament un 93% del seu cost.

Bé i vaig acabant! Fins aquí un breu repàs d'històries i fets sobre la relació dels ciutadans de Manlleu i el Santuari i la Mare de Déu de la Gleva. De ben segur molts de vostès podrien amb les seves històries "engreixar" i millorar aquest pregó, on n'he volgut recollir algunes.

Per acabar m'agradaria tractar sobretot un tema més actual, de fet, segurament aquest és un dels motius pel qual l'alcalde Sergi Vilamala em va fer aquest encàrrec de ser pregoner d'enguany. La relació més estreta i intensa que hem mantingut les 2 poblacions aquest any, sobretot arran dels problemes que es varen detectar al pont que ens uneix, i que pertany meitat a La Gleva i l'altra meitat a Manlleu. Aquest pont es va començar a construir el 1884 i a La revista El Ter de l'abril del 1900 es parlava dels problemes per acabar el pont de la Gleva a causa del preu del ferro. Finalment es va inaugurar el 1904 i va haver de ser refet l'any 1940 ja que va ser enderrocat en la retirada de l'exèrcit republicà a la Guerra Civil.

Si no recordo malament va ser el dia 11 de gener quan es varen descobrir uns desplaçament de les voreres del pont, provocant que la Diputació de Barcelona, propietària de la carretera, oficialment carretera BV-4608, veient el perill, el dia 16 de gener redactés un decret autoritzant les actuacions necessàries per pal·liar els desperfectes al pont de La Gleva sobre el riu Ter. Aquest decret va ser ratificat en el ple de la Diputació el dia 27 de febrer. El pressupost destinat a l'actuació és de 1.608.974,00 euros i la previsió és que a finals d'octubre o novembre ja s'hi pugui circular i que abans de Nadal ja estigui acabat del tot

Sincerament crec que és una gran obra que millorarà les nostres comunicacions i estic segur que no tardarem gaire en oblidar els mals de caps i molèsties que estem passant durant aquests mesos d'obres. De fet, aquest era un dels objectius que com alcalde, i en nom de l'Ajuntament de Manlleu, volia deixar encarrilat abans d'acabar la legislatura. Tenim també encarrilada la millora de la carretera que ens uneix, tot esperant que durant el 2016 o 2017 sigui ja una realitat.

Conjuntament amb el vostre ajuntament varem treballar per què els tractors poguessin circular, mentre durin les obres, per la general. Encara que no ho sembli, aconseguir-ho va ser difícil, ja que la burocràcia i els protocols de seguretat per circular per vies principals és molt estricte i aquí cal agrair la comprensió de la Generalitat, que va entendre la problemàtica que podia representar aquesta prohibició per a alguns veïns i veïnes de masies, explotacions agrícoles i ramaderes i cases de pagès d'ambdós costats. Continuarem estant al costat de la Diputació de Barcelona, a la qual li agraeixo la rapidesa i la professionalitat en solucionar la greu problemàtica malgrat aquests moments de pressupostos difícils. Una vegada més, la Diputació ha estat al costat dels municipis, igual que va fer la Mancomunitat de Catalunya enguany fa 100 cents, l'any 1914.

Bé, amigues i amics, fins aquí el pregó que m'ha sortit. Agraeixo l'ajuda de les persones que m'han proporcionat informació que jo he intentat lligar i explicar. Estic segur que les magnifiques relacions que sempre hi ha hagut entre La Gleva i Manlleu hi continuaran sent i com a bons veïns ens

continuarem ajudant i visitant, ja sigui passant pel pont de La Gleva, pel camí Vora Ter i per què no? potser amb barca o nedant!!!!

Que aquest segle XXI de les noves tecnologies, dels facebook, dels tuiters, dels watshaps..... ens ajudin, però que no substitueixin de cap de les maneres les relacions humanes i de bon veïnatge que sempre hi ha hagut entre nosaltres.

Una abraçada ben forta i endavant que venen dies molt importants per les nostres vides i pel nostre País!!!!